

ליקוט אהל הקודש

כמו כן דעתו הק' ז"ל שכל דברי חז"ל באגדותיהם הם כפשוטם ממש, ועיין לשון פירוש למשלי א' ו' המובא בספר ליקוטי הגר"א מכת"י:

או בדברי חז"ל רבה בר בר חנה אף שהחיצוני הוא בודאי אמת אבל לא מן המפורסמות כו'.¹²³⁴⁵⁶⁷

ועיין בחידושי אגדות ברכות ס"ב א':¹²³⁴⁵⁶⁷

אע"ג שודאי הוא כפשוטו כו'.

ואם דברי חז"ל הק' לא היו לפי דעות הפילוסופים או המדעים, רבינו הגדול ז"ל ביטל כל אותם הדעות הנפסדות נגד דברי חז"ל, ועיין בספר מגן וצינה של ר' אייזיק חבר ז"ל עמ' פ"ה:

אולם אנן בדידן כבר כתב רבינו הגדול ז"ל מוילנא ז"ל בכתבים הרבה מזה, והוא אחד מיוחד בדורינו שגם כל חכמי הגוים שברורו הודו שלא הגיעו לחכמתו והשכלתו בתכונה ובאלה המדעים אפילו לקרסוליו, והוא ראה וידע והבין ספריהם וטענותיהם ומופתיהם, עכ"ז החזיק במעוזו וחזק בכ"מ בכתבים שלו כל דברי חז"ל, ואמר שנשתבשו כל הפילוסופים וחכמי התכונה והאמין בכל דברי חז"ל כפשוטם, ואמר שלא ידעו ולא הגיעו לקרסולי חכמינו הקדמונים בשום חכמה ומדע, וגם הוא חזק דברי הוזה"ק בענין שבע ארצות בשמותיהן כמ"ש בפי' ההיכלות וכל דברי חז"ל עמוקים מאד מאד כו'.

ועיין לשון רבינו הגדול ז"ל בביאורו לספר יצירה פ"א מ"ח:

וכן הוא הקשת, ונשתבשו בו כל הפילוסופים והמפרשים הנמשכים אחריהם כו'. (ועיין עוד באדרת אליהו בראשית א' ו' והפילוסופים לא ידעו מאלה מים העליונים שהם למעלה משכלם כו' ושם ד' י"ז לא כמו שנשתבשו היונים והפירושים הנמשכים אחריהם כו')

ובכלל רבינו הגדול ז"ל סבר שרוב הפילוסופיה צריך לזרקה לאשפה כמ"ש לעיל בשם הפאת השולחן, ועיין עוד בביאורו ליו"ד סי' קע"ט [אשר כל זה בכתב יד קדשו ממש, עיין בעליות אליהו במעלות הסולם בתחילתו, ולא כמו המפקקים בזה]:

והוא נמשך אחרי הפילוסופיה הארורה, ולכן כתב שכשפים ולחשים ושדים הכל שקר, אבל כבר היכה אותו על קדקדו - שהרי מצינו הרבה מעשיות בגמ' כו', והפילוסופיה הטתו ברוב לקחה לפרש הגמ' הכל ע"ד הלציי ולעקור אותם מפשוטם, וח"ו איני מאמין בהם ולא מהם ולא מהמונם, אלא כל הדברים הם כפשוטם אלא שיש להם פנימיות, לא פנימיות של בעלי הפילוסופיה שזורקים אותם באשפה אלא של בעלי האמת כו'.

(א"ה: הנה בענין זה שאין בפנימיות דברי חז"ל חכמות חיצוניות, עיין לשון השו"ת יד אליהו חלק הפסקים סי' כ"ה ז"ל שם: ואף בדברי אגדה המבוארים בדבריהם